

VECKOBLADET

Nr 14 webbform

090424

Nästa veckas VB

På grund av instundande helg och redaktionens pyromana drag så kommer nästa nummer att sättas ihop på onsdagskvällen. Red hoppas att detta inte skall åsamka våra skribenter och läsare alltför stort omak.

Samtal vid kaffebordet

Alla boende på Väster hälsas välkomna till Samtal vid kaffebordet:

Hur bevarar och förbättrar vi det goda Väster?

Träffa Demokratisk Vänster för en fika och en pratstund! Ställ frågor, diskutera, kom med synpunkter och idéer!

Vid fikabordet träffar du bland annat vår representant i kommunstyrelsen, Sven-Bertil Persson.

Kaffebordet står dukat den 27 april mellan kl. 19.00 och 20.30 på Västers bibliotek, Papegojelyckan.

Valborgsmässa

i Sankt Larsparken vid den vita gångbron över Höje å.

Röda Kapellet blåser in våren klockan 19.00 och Lunds allmänna sångförening sjunger vårsånger.

Karin Stensson håller vårtalet

Alla deltagare medtar ett brännbart träföremål för att bli delaktige i valborgsmässobålet som tänds 19.45.

Arrangör Klostergårdens byalag

Första maj i Lund

Demonstrationer

Socialdemokraterna

Samling på Clemenstorget 10.30, avmarsch 11.00 till Mejeriet, där Mona Sahlin talar 12.15.

Vänsterpartiet

14.00 Samling på Stortorget

Talare: Marianne Berg (V) Catherine Holt (VSF) och Petter Engvall (Ung Vänster)

Huvudparoll: "Solidaritet!"

Paroller: "Bojkotta Israel - Befria Palestina!", " Ta makten tillbaka - Sverige ut ur EU", "Bygg bort bostadsbristen - fler hyresrätter i Lund!"

Övrigt: Café, musik, poesi med mera i Stadshallen

Möte

Kommunistiska partiet

Mårtenstorget utanför konsthallen kl 12.00.

Talare blir Bengt Kristersson, Kommunistiska Partiet och Nils Littorin (Rku).

Förstamajföreläsning

Demokratisk vänster

Arbetarrörelsen och Sverigedemokraterna

Alexander Bengtsson, från Tidskriften Expo föreläser

Röda Kapellet spelar rödgrön musik

Kl 15 i Teatercaféet, Magle Lilla Kyrkogata 1

Kaféet är öppet från kl 14

Musikprogram med Röda Kapellet

Efter förstamajdemonstrationerna anordnar blåsorkestern Röda Kapellet ett musikprogram för allmänheten i stadshallen i Lund kl 19.00 under rubriken "Perspektiv på Europa".

Den 7 juni är det val till Europaparlamentet och europafrågorna kommer följaktligen att stå i fokus den närmaste tiden.

Röda Kapellet bjuder på blås, sång och dragspel med musik från Europas olika hörn, från Minsk, Grekland, Tyskland, Frankrike, Finland mm.

Mellan musiken kommer sociologen och fd europaparlamentarikern Herman Schmid att ge sin bild av Europasamarbetet och sina tankar och reflektioner om Europas betydelse idag och i framtiden. Är Europasamarbetet viktigt, hur påverkas Sverige och andra länder, hur påverkas nationalstaten, vår kultur, ekonomi och integration?

Pressgrannar

"Misstänkta krigsförbrytelser skall utredas och förbrytare ställas inför rätta, oavsett nationalitet. Allt annat är oacceptabelt."

Sydsvenskans Magnus Jiborn den 31 mars apropå att Arabförbundet fördömt internationella brottmålsdomstolens arresteringsorder av Omar al-Bashir men krävt att domstolen ska utreda israeliska krigsbrott i Gaza.

Den 17 april, samma dag Sydsvenskan på nyhetsplats har en artikel med rubriken "Inget åtal för CIA-tortyr", är det tyst. Den 18 april är de tyst. Den 19, den 20, den 21, den 22... Oacceptabelt.

Anders Davidson

Kulturtips

The Splendor

Picknickkonsert 27 april på Victoriateatern [Läs mer](#)

Anna Järvinen

Babel 29 april. [Läs mer](#)

Blueskvällar med gäster

Picknickkonsert på Victoriateatern 30 april - 2 maj. [Läs mer](#)

Askungen från Kungliga Operan Direktsänd opera i två akter med Malena Ernman i huvudrollen.

På Biograf Kino i Lund och Spegeln i Malmö 4 maj. [Läs mer](#)

Dr Annika Dahlqvist

- Ät fet mat - få en bättre hälsa och ökad viktkontroll, föreläsning på Europaporten 6 maj kl.18.30 [Läs mer](#)

Hela kulturcentralens [program](#)

Besvikelse

Det väger förstås tyngre att president Barak Obama är "djupt besviken" över domen i Iran mot Roxana Saberi än att jag är oerhört besviken på Obama för att han i samma ögonblick som han offentliggör att USA under Bush gjort sig skyldigt till tortyr låter de skyldiga löpa. Ändå vill jag ha det sagt.

Anders Davidson

Notiser från omvärlden

Irans president Mahmoud Ahmadinejad på FN-mötet om rasism: "Sionistregimen hotar oss med militärt angrepp. Men vi tror inte på krig, vi tror på humanitära och demokratiska lösningar." *TT-Reuters-AFP i Sydsvenskan*

USA: Ahmadinejads tal var vile (=uselt, värdelöst, lumpet, nedrigt, avskyvärt, vidrigt, nesligt) men utgör inget hinder för diplomati. *Haaretz 24 april*

Ahmadinejads tal kritiseras i Iran inte bara av ungdomen utan också av flera politiska grupper. *Al-Jazeera*

"Gaza är inte Förintelsen och Ahmadinejad är inte Hitler." FN-konferensen om rasism nådde enighet och Iran undertecknade en resolution som bland annat innehåller formuleringen "Förintelsen får aldrig glömmas". . *Cecilia Udden i Dagens eko*

Carl Bildt: Uttalandet är ett stort steg framåt. *DN 22 april*

Storbritannien omprövar vapenexporten till Israel i ljuset av Gaza. Utrikesminister Miliband vill inte att brittiska vapen ska användas mot palestinier. Däremot köper Israel Vulcan-Phalanx-kanoner från USA som ett led i att skydda södra Israel mot missiler. *Haaretz 22 april*

Israel vägrar medverka i FN:s undersökning av påstådda krigsbrott av båda sidor under 22-dagars-angreppet som kostade Gaza 1300 liv och Israel 13. Hamas välkomnar undersökningen. Däremot deltar Israel i en särskild undersökning av angreppen mot FN:s stora byggnad med sjukklirik, förråd av livsmedel mm. *Al-Jazeera*

Inget åtal för CIA-tortyr. President Obama betonar att det gäller att se framåt i stället för bakåt. *Sydsvenskan 18 april*

F. vicepresident Cheney: Bra uppgifter från tortyr. Dags att visa upp de positiva effekterna. *DN 22 april*

2000 bort från Sony Ericsson. "Lund är numerärt den största enheten vi har i världen och man kan inte göra en besparing utan att det drabbar Lund", säger Ulf Bengtsson, Sveriges ingenjörers fackklubbsordförande i Lund. *Sydsvenskan 18 april*

Kina kör om USA och är nu världens största bilmarknad. *DN 22 april*

I Eritrea utarbetades genuint demokratisk författning 1997, säger Gunnar StenSSon. Den blev aldrig antagen eftersom det blodiga gränskriget med Etiopien 1998-2000 kom emellan. Tidskriften Setit, där Dawit Isaak var medarbetare, och flera andra tidningar började utges medan tryckfriheten enligt författningen alltjämt tillämpades. I medieskuggan efter 11 septemberattentatet fick president Afwerki chansen att arresteras och fängsla oppositionen, däribland flera tidigare regeringsmedlemmar och alla oberoende journalister. Sedan dess har åtskilliga oppositionella rönt samma öde utan att någon av dem ställts inför rätta. Flera fängslade har dött i heta fångelser i öknerna nära Röda Havet. *DN 23 april*

Demonstranter och syrén

Mats Olsson talar på Mårtenstorget den 18 april med Röda Kapellets blänkande instrument och röda banderoll som bakgrund, kisande mot vårsolen och torghandlarna:

”Det är tillräckligt att nämna handelskriserna, vilka genom sin periodiska återkomst alltmer hotande ifrågasätter det borgerliga samhällets existens. Under handelskriserna förintas regelbundet ej blott en stor del av de frambragta produkterna utan även själva produktivkrafterna. Under kriserna utbryter en samhällelig epidemi vilken skulle ha förefallit alla andra epoker som en orimlighet: överproduktionens epidemi. Samhället finner sig plötsligt försatt tillbaka i ett tillstånd av momentant barbari, en hungersnöd, ett allmänt förintelsekrig synes ha avskurit det från alla livsmedel, industrin och handeln synes förintade, och varför?” Mats Olsson talar på Mårtenstorget den 18 april med Röda Kapellets blänkande instrument och röda banderoll som bakgrund, kisande mot vårsolen och torghandlarna:

”Det är tillräckligt att nämna handelskriserna, vilka genom sin periodiska återkomst alltmer hotande ifrågasätter det borgerliga samhällets existens. Under handelskriserna förintas regelbundet ej blott en stor del av de frambragta produkterna utan även själva produktivkrafterna. Under kriserna utbryter en samhällelig epidemi vilken skulle ha förefallit alla andra epoker som en orimlighet: överproduktionens epidemi. Samhället finner sig plötsligt försatt tillbaka i ett tillstånd av momentant barbari, en hungersnöd, ett allmänt förintelsekrig synes ha avskurit det från alla livsmedel, industrin och handeln synes förintade, och varför?”

Det hade han inte hittat på själv, analysen av den pågående krisen hämtade han från Det Kommunistiska Manifestet. Den är inte olik ”Pengagaloppen”, den utmärkta analys Sten Henriksson under signaturen Lucifer formulerade i förra numret av Veckobladet, visserligen på ett annat språk än manifestets. Sten stod mycket riktigt och myste mot solen i Röda kapellets bakre led innan det gav sig hän just åt Thore Skogmans skuttiga slagdänga.

Apropå Lucifer, ljusbringaren, kunde vi inte också få en kvinnlig motsvarighet i Veckobladet, förslagsvis under pseudonymen Lucia?

Mats Olsson drabbades av upprepade tekniska sammanbrott i sin plädering för investeringar, skolor, vuxenutbildning och vård, men som den snabbtänkte talare han är fann han sig och förlitade sig på sin egen inte obetydliga röststyrka. Och sitt kroppsspråk. Som en Lenin pekade han med raka armar åt höger och vänster, kanske rentav uppåt, och fick ibland till en chaplinartad koreografi. Han förstummades då och då av häpnad över världens enfald och sökte med uppspärade svarta ögon och vidöppen mun allas sympati.

Ganska många lyssnade, dock få vänsterpartister. Två visade sig dock, revolutionären Neergaard som delade ut flygblad om första maj och Nita som skyndade förbi två gånger i röd kjol och med brun låda. Ett ögonblick liknade appellmötet en operascen, men Nitas framträdande varade bara några sekunder och Neergaard ägnade större delen av tiden åt att förgäves försöka få liv i en liten och en stor högtalare.

Anarki I

Kanske fanns det fler vänsterpartister på Piratpartiets gredelina manifestation på Stortorget. Den omgavs av ett stort massmedieuppbåd som ställde intelligenta frågor som: Tycker du det är rätt med fildelning? Demonstranterna var unga, något potatisgroddaktiga, men vreda och entusiastiska. De får säkert fler anledningar att manifesteras. En glad karnevalsprisse hävdade att partiet på en dag fått 5000 nya medlemmar. Det underliggande anarkistiska huvudbudskapet var: Ägande är stöld! Ur marxismens perspektiv är fildelningen ett exempel på hur produktivkrafterna spränger produktionsförhållandena.

Men frågan berör nästan alla ungdomars vardag och de är skrämde av domen mot Pirate Bay och upptäckten av statens makt.

Anarki II

Efter piratpartisterna dök husockupanterna upp, svarta och vita. Klockan var två och alla var

utsövda. De agerar enligt den grunduppfattning som Salka Sandén formulerar i "Ekot från Amalthea": - Förstör det som förstör dig. Vi uppfattar en värld där alla handlar i sitt egenintresse och ser inte varför vi skulle utgöra ett undantag.

Det låter lite som Friedrich von Hayeks neoliberala maning till "kreativ förstörelse", en tanke som nu tillämpas i global skala, och lite som Marx teorier om kapitalismen som producerar sin egen undergång.

Men framför allt handlar det om en viktig samhällsfråga: bristen på bostäder och särskilt bristen på bostäder till rimligt pris, något som varje student upplever och nu mer än någonsin.

Brummelibrum, nu kommer jag och tar er!

Lundaborna fyllde gator och torg i tusenden, upplivade av att vinterns grå dimma tvättats bort från hus och träd så att de återfått konturer, skuggor och framför allt färger. De strömmade som en vårfloed längs Södergatan och över Mårtenstorget, stolta och glada över de röda, gredelina och svarta demonstranter som dyker upp varje vår tillsammans med ballongförsäljarna på stortorget och syrenerna utanför domkyrkan.

De borde kanske ta demonstranterna på större allvar. Massrörelser med nya perspektiv slumrar i bakgrunden. Björnen håller på att vakna.

Gunnar Stensson

Eritrea, Michela Wrong, John Le Carré, Kongo och läkemedelsindustrin

Hjärnan fungerar algebraiskt. Tanken arbetar med faktamängder som reducerats till abstrakta symboler. Det tar tid att översätta dem till ord.

Bertil Egerö, Elsa Grip och jag ägnade oss tillsammans med några uppskattade kamrater i lördags eftermiddag åt det grannliga arbetet att avsluta en biståndsinsats till en skola i Asmara och därmed upplösa organisationen EGIS, Eritreagrupperna i Sverige.

När det värsta var undanstökat kom vi att prata om Michela Wrong, den brittiska journalist som skrivit den bästa boken om den eritreanska befrielsekampen. Den 22 april presenterades Michela Wrong och boken i DN.

Jag erinrade mig då att hon senare gjort en betydande insats genom att förse John Le Carré med faktamaterialet till hans bok "The mission song", i svensk översättning "Den gode tolken", 2006. Den handlar om utplundringen av Kongos rikedomar som bedrivs av multinationella företag och skrupelfria politiker från länder i väst. Jakten på värdefulla mineraler utgör en av de grundläggande orsakerna till konflikterna och massakrerna i östra Kongo. Eftersom Bertil Egerö och Elsa Grip har mångårig erfarenhet av biståndsarbete i Afrika trodde jag att boken skulle intressera dem.

En annan, nästan samtidig association på temat kolonialism och nykolonialism dök upp. Den handlade om en läkemedelsskandal härom veckan där Astra Zeneca var inblandad. Man hade använt afrikaner som försöksobjekt när man tog fram nya läkemedel. Det slog mig att John Le Carré skrivit en insiktsfull bok också om denna sedan årtionden pågående verksamhet, "The Constant Gardener", på svenska "Den trägne odlaren", 2001.

Allt fanns, men inte i språklig form. Mycket frustrerande. Nu är symbolerna omarbetade till språk. Observera att de rekommenderade böckerna innehåller sinnrik och upprörande fiktion, en sorts tankemodeller, och inte om sakprosa.

Gunnar Stensson

Karl Marx och Friedrich Engels resonerar om Europa-samarbetet

”I stället för den gamla lokala och nationella självtillräckligheten och avskildheten träder en allsidig samfärdsel, ett allsidigt nationernas beroende av varandra. Och så som det går i den materiella, så går det också i den andliga produktionen. De enskilda nationernas andliga produkter blir allmän egendom (genom fildelning). Den nationella ensidigheten och inskränktheten blir mer och mer omöjlig och av den mycket nationella och lokala litteraturen bildas en världslitteratur.”

”Den nationella avskildheten och motsättningarna mellan folken försvinner mer och mer redan med bourgeoisins utveckling, med handelsfriheten, världsmarknaden, den industriella produktionens likformighet och de därtill svarande levnadsförhållandena. Proletariatets herravälde ska få dem att försvinna ännu fortare. Samfällid aktion, åtminstone av de civiliserade länderna, är en av de första betingelserna för proletariatets befrielse.”

Engagera er alltså i EU-valet.

Citaten är från Det kommunistiska manifestet, 1848.

Förrättaren aviserar sin ankomst - var är ev. sprattlande liket?

Får man bryta in så här lite abrupt på pol. pensionärsanstalten Smårosa gryning? Undras över ambitionerna för kurativa webbladet - uppror nu eller me'samma? Ha ha. Har själv börjat tanka hem från arkivet två års oläsning så länge bara hört rykten, om hemliga konspirationer och statsanslag. Med sista menas inte pengar från densamma, kära nyvänster alltså i praktiken subsidier att intet företa sig. Ju länge sen vi var nån Enemy of the State & Holy Folksocialist Party of Sweden. Och v-förnygringen snart lika mossig som Lunda-SSUarna, vintagemarxisterna från 1850 kallt. Och via hån kryper bara vänstermusen, den idag reelt existerande radikala samhällsoppositionen ännu längre in i förskrämda samt desorienterade hörnan. Om nu inte Ohlys SM-variant stå kvar och ta stryk. Och kultursidorna, lärda observationstornen intill Tidens Ström förstrött bemannade när som på Pär Ström - ha ha. the Pirate Bay se där tidstypiska anarkismen, att tanka hem senaste Hollywoodskräpet, innan premiären. Och hade inte Skåne-v en RD-are "av gayklubbsort" som varmt värnade konstnärliga upphovsrätten då via adv. Pontén? Säger bara, en sån vänster är vår nutida enda samhällsfara ...

Det klankas mkt på SD numera, väl ett gott val som huvudfiende, alla perspektiv för en sönderfallande postpostvänster? När man inte törs ta fighten med vare sig Staten eller Kapitalet är en sån lite näpen Hembygdshöger, en lagom fiende. Och med både AFA och SR på vår sida (Kaliber mm) kanske rentav Riddarna av sorgliga rödspiritskepnaden, vågar sig en och annan ton "går ett spöke genom globala lyxlirarhyllan" ... Och med Citytunneln i Malmö har vi joined ranks med alla tidens feta makthavarkonstellationer och rentav själva Utvecklingen - teknoVänstern är här.

Man undrar om man ska placera en SUV på tvärs över gg-spåret å Tjörnaps forna rangerbangård, strax innan en X2000 passerar banvaktstugan i Slömminge. Den ska jag minsann skriva om i SkJ:s stationsserie! Järnvägsarkeologer ombedes göra sina uppmätningar innan för lär inte bli mkt kvar av stationsmiljön, efter "impact". Ska man välja nåt turdatum i muslimska kalendern att lura dumma säpokrimmare på avvägar - av-spår heter nog för vara rälskorrekt. Tja, har roat mig en stund o måhända postrevolutionära läsekretsen men radikalismen har inte blivit en jota starkare. Lång dags färd mot finala politiska begravningsplatsen?

Gihungagapets herre

Om Internet i tiden

När man ska ta ställning till nya fenomen och försöka bilda sig en uppfattning om vad som är rimligt så brukar det hjälpa att jämföra med företeelser som vi har haft med oss länge. Så låt oss i all enkelhet se på Internet. Vad är det? Jo, ett nät av förbindelser som låter oss förmedla text och bild (och för den delen också ljud mm). Det är förstås ett stort tekniskt framsteg som tagits emot med entusiasm världen över. Det måste ha varit ungefär så det var när telefonen spreds för drygt hundra år sen. Ja, man kan säga att Internet är ett system för bild- och texttelefoni.

När man på 1970- och 80-talen började få klart för sig vilka tekniska möjligheter det fanns för datakommunikation blev det mycket diskussion om hur det skulle arrangeras. Telefonbolagen och de statliga teleförvaltningarna liksom de stora mediaföretagen ville att allt det här skulle byggas upp i fasta former. Under 1980-etablerades det också ett antal system t.ex. för företagsnät över världen eller för brev mellan abonnenter som i AOL, America on Line. Resultatet blev komplexa system där transporten och tjänsterna var integrerade och under kontroll av nätoperatören.

Transport och tjänst skiljs åt

Det intressanta är då att de statliga och kommersiella intressena förlorade striden. Den vanns av teknikerna som hävdade en minimalistisk linje. De sa att det enda samhället skulle göra var att tillhandahålla ett transportnät med ett minimum av regler, ett nät där var och en som ville fick koppla in sig. Reglerna går under namnet TCP/IP talar om hur adresser för meddelanden ska se ut och att meddelanden ska vara uppdelade i små nummerade datapaket som sätts ihop i rätt ordning när de kommer fram. Inget annat, inte ett ord om vad det är som förmedlas. Tjänsten och innehållet är vad som angår avsändare och mottagare, ingen annan.

Det är just denna frihet som möjliggjort det fantastiska utbudet av tjänster på Internet. Och, måste det tillfogas, alla dess dåligheter, vad vi nu väljer att se som dåligt. Spam, dvs. sanslösa och oönskade reklambrev, tar upp så där 20 till 30 procent av Internets kapacitet och en lika stora del tar väl nerladdninge där ägare av texter, musik och filmer byter med varandra utan att rättighetsinnehavarna kan ta betalt. Och förstås pornografi som sedan århundraden är ett viktigt inslag i genombrotten för nya media.

Rör inte Internet!

Det finns naturligtvis förespråkare för ingripanden på Internet, mot pornografi, spam etc. också för att det tynger ner nätet och gör att viktigare saker går långsammare. Men nu kan vi återgå till parallellen med telefonen. Skulle vi acceptera att myndigheter eller företag blandade sig i på vad sätt vi använde telefonen: ringde för ofta, pratade skit, gjorde upp planer för brottslighet, yttrade oss i upphetsande syfte? Nej, det ser vi som telefonabonnentens ensak, vi kan leva med att dåligheterna förekommer.

Det finns fall där vi är beredda att ge avkall på den telefonerandes frihet. Efter domstol kan staten genomföra telefonavlyssning t.e.x när det gäller statens säkerhet eller vissa narkotikabrott. Men det är omgivet av restriktioner.

Det skrivs en massa strunt nu om Internet. Jag tycker det räcker med att säga att det är en väldigt praktisk inrättning och att ingen ska blanda sig i vad vi använder det till.

Lucifer

Handling eller huvudet i sanden

Som många andra bedömer Amnesty att läget i Afghanistan har försämrats, men de nya tongångarna i Washington har väckt förhoppningar hos Amnesty om en ljusnande framtid i Afghanistan. Inför att krisen i Afghanistan skulle upp till diskussion när ledarna för Nato-länderna möttes i Haag häromveckan uttalade Amnesty att "USA:s nya hållning inger förtroende angående människorättsituationen i Afghanistan".

Löften räcker dock inte, afghanerna "förtjänar handling", säger Amnesty och föreslår tre konkreta steg mot förbättringar.

Första steget rör de militära styrkornas ansvar för civilbefolkningen

Det saknas idag ett tydligt mandat för de militära operationer som genomförs av de internationella styrkorna. Det finns inte heller gemensamma riktlinjer för deras stridsinsatser.

Mandat och riktlinjer måste inte bara vara samordnade, de måste också vara i överensstämmelse med internationell humanitär rätt. Annars befarar Amnesty att de internationella truppers närvaro kan försvåra än mer för den afghanska civilbefolkningen.

Det saknas även ett organ, framhåller Amnesty, som tydligt, tillförlitligt och konsekvent hanterar dödsfall och skador bland civila i samband med militära operationer.

Andra steget rör rättssystemet

Reformeringen av rättssystemet kommer att ta tid, sju års strävan har misslyckats, konstaterar Amnesty. Akut måste de afghanska myndigheterna skydda civilbefolkningen.

Säkerhetsstyrkor och polis som gjort sig skyldiga till brott måste avkrävas ansvar.

USA måste garantera fångarna i Bagram rättshjälp och tillåta att de får sina fall prövade i en oberoende domstol.

Tredje steget rör regimens legitimitet

Amnesty menar att afghanernas tilltro till regeringen i Kabul också undergrävs av att milisledare och olika krigsherrar kunnat skaffa sig politiska positioner. Inför de kommande valen vill Amnesty "hålla ute dem som gjort sig skyldiga till människorättskränkningar", de ska förhindras delta.

Hopp om framtiden

Ingenting mindre än dessa tre steg vill Amnesty tas omedelbart. Förslagen löser inte problemen, säger chefen för Amnestys Asienavdelning, Sam Zarifi, men om de genomfördes skulle de kunna ingjuta ett hopp om framtiden som idag saknas i Afghanistan. (Trots mer än sju år av fredsframtvängande krig...)

Amnestys modesta förslag tydliggör tre allvarliga problem; problem som ingen tillskyndare av svenskt militärt deltagande i Afghanistan tillstår.

I längden visar det sig också denna gång att det är omöjligt att stoppa huvudet i sanden.

Då släcks hoppet, då blir framtiden mörk.

Anders Davidson

Darwin vid dammarna

Två knölsvanar, hannar, skuldra mot skuldra i vattnet, försöker pressa varandra bakåt, intensivt paddlande med breda svarta simfötter, flaxande med vingar, väsande och huggande med ormlika halsar i det upprörda vattnet.

En svanhona cirklar behagfullt runt dem, beredd att välja den som visar sig starkast.

Energien avtar, en av svanarna lösgör sig, börjar simmande fly. Segraren beskådar självbelåtet den besegrade, närmar sig honan, men upptäcker åter rivalen på avstånd och bestämmer sig för att driva bort honom en gång för alla, flyger emot honom med snabba vingslag, tätt över vattenytan med halsen rak som en lans riktad snett nedåt i ett till synes dödligt angrepp.

Den hotade svanen upptäcker faran på långt håll, kastar sig paniskt upp i luften, springer på vattnet och klarar sig med knapp nöd över vallen till närliggande damm där den sedan söker skydd.

Segraren gör en lov, sänker sig, upptäcker betraktaren i sin närhet, höjer åter vingarna som seglen på ett piratskepp, simmar mot fienden med vattnet forsande runt bogen, når stranden och hugger väsande efter inkräktaren som backar.

Så är reviret säkrat.

Samtidigt jagar två sothönshannar en liten hona, plaskande över det glittrande vattnet. De är snarare lystna än stridslystna och tycks inriktade på gruppsex.

En annorlunda familj

Ett par dagar senare är svanreviren fördelade. De ungsvanar som ibland förrirrar sig in, avvisas lätt. Honorna ligger i bona, beskyddade och bevakade av sina partners.

Men det finns en avvikande familj. En vitkindad kanadagås tvingades av en skada för ett par år sedan att stanna i dammarna. Den inledde då en nu mångårig relation med en svanhona. Nu vilar honan i sitt bo och lägger väl också ägg, fast de aldrig befruktas, medan den stora gåsen beskyddande vankar runt den eller simmar i vattnet i närheten.

Det trogna paret utsätts så vitt jag kan se aldrig för några trakasserier. Ett lyckligt parförhållande utan ungar. De försvinner ju ändå alltid efter ett år och till dess är de bara till besvär. Men minkarna rövar ägg nattetid, vare sig de är befruktade eller ej.

Konsekvenser av reningen 2008

Det är färre fåglar i dammarna under sommarhalvåret än vintertid. De många bläsänderna har för länge sedan begett sig till aktiska miljöer. Enstaka kvardröjande viggas knycker fåfångt med sina nackfjädrar, men de flesta är borta. Däremot flaxar viporna sedan mitten av mars över åkrarna vid ån. En enda lärka slår i skyn sin drill. Ringduvor kuttrar bland de grälsjuka råkorna i bokarna.

Nu väntar vi på näktergalarnas högljudda pornografi i snåren och svalornas blixtnabba stenografi på himlen.

Hägrarna och storskarvarna är borta. Förhoppningsvis kan de försörja sig i ån. Reningen av dammarna gjorde slut på deras föda: fisk och grodor. Förhoppningsvis överlevde någon enstaka karp och groda i en dypöl någonstans. På några år kan de kanske reproducera sig och åter fylla vattnet med liv. Då kan hägrar och storskarvar komma tillbaka.

Gunnar Stensson

Översiktsplanen

Tre invändningar mot Gunnar Stensson

Det är lätt att hålla med om det mesta som Gunnar Stensson skrev i förra numret om förslaget till översiktsplan för Lunds kommun. Men ryggdunkningar är inte så intressanta. Här istället tre kritiska synpunkter.

1. GSt lovordar Klostergården för dess allmänt goda boendekvalitet och nämner bland annat barnens trafikskyddade lekplatser och skolvägar. Visst. Men det finns andra aspekter på den sortens trafikplanering ("Scaft"), väl formulerade av Per Lundin i hans avhandling. Det är en planering med biltrafikens intressen överordnade. Ett resultat är att bostadsbebyggelsen splittras upp i enklaver åtskilda av motorleder och impediment. Värsta exemplet på detta i Lund är Norra Fäladen med Norra ringen. Dagens tendens, som har börjat följas även i Lund (se till exempel planen för Råbylund), är en återgång till (långsam) blandtrafik och "genomsilning". Det ger ett överskådligare mönster ur andras perspektiv än bilistens. Undrar hur många Klostergårdsbor som har gått miste om besök från gående eller cyklande vänner som helt enkelt inte hittat deras adresser i det helt av billogik styrda vägnätet.

2. Butiker och annan service mitt i bostadsområdet låter också naturligt, och så byggdes Klostergården. Men på några decennier förändras enklavers liv. Klostergården utglesades när ungarna flyttade hemifrån och allt fler kostade på sej en ökad utrymmesstandard. Underlaget för servicen krympte, butiker försvann. Räddningen för Klostergården blev en omfattande förtätning och lyckligtvis fanns ett aktivt byalag som var positivt till det mesta som skedde, vilket förvisso inte är fallet på alla jämförbara ställen. Men alla enklaver har inte förutsättningar att förtätas. Stadsdelscentra borde ha placerats utmed och vända mot de tusenåriga stora utfartsvägarna från staden, i Klostergårdens fall mot Malmövägen. Det är på sådana stråk som det är naturligt för våra framtida spårvagnar att gå.

3. Det finns många skäl mot en ny väg över Höje å. Det är också självklart att industrier inte ska vara ett hälsohot för de kringboende. Men såvitt jag vet lyckades gamla Å&R eliminera de riskerna. Industrier ska inte automatiskt förvisas till avlägsna, sterila monokulturområden.

Gunnar Sandin

PS Trevligt att åter se bidrag från Jörgen L. i VB! Hans synpunkter om tillväxt och spårinvesteringar är inte invändningsfria men han har en skarp blick för byggnaders kvaliteter och kvalitetsbrister.